

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

СЕРЕДНЯ ОСВІТА (УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

зі спеціальності: А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)

галузі знань: А Освіта

освітня кваліфікація: магістр середньої освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____/ Віталій ДЕМ'ЯНЧУК /
(протокол № _____ від « 01 » 05 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09. 2025 р.

Ректор _____/ Віталій ДЕМ'ЯНЧУК /
(наказ № _____ від « 01 » 05 2025 р.)

Рівне-2025

1. Профіль освітньо-професійної програми

Середня освіта Українська мова і література Зі спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)

1 – Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». Факультет історико-філологічний Кафедра української мови та літератури
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Магістр середньої освіти Українська мова і література.
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Середня освіта. Українська мова і література
<i>Освітня кваліфікація</i>	Магістр середньої освіти зі спеціальності Середня освіта. Українська мова і література
<i>Професійна кваліфікація</i>	Вчитель української мови та літератури у закладах загальної середньої освіти
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік, 6 місяців
<i>Наявність акредитації</i>	Сертифікат про акредитацію АКУ до 01.07.2027 р.
<i>Цикл/рівень програми</i>	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність ступеня бакалавра, наявність ступеня магістра, наявність ОКР «Спеціаліста»
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	До наступного перегляду
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://www.megu.edu.ua/uk/
2 - Ціль освітньої програми	
Формування професійних компетентностей майбутніх учителів української мови та літератури, теоретична та практична підготовка яких відповідатиме рівню сучасних навчально-методичних вимог до реалізації освітнього процесу у загальноосвітніх навчальних закладах.	
3 - Характеристика програми	
<i>Предметна область, напрям (галузь знань, спеціальність)</i>	А Освіта А4. 01 Середня освіта (Українська мова і література) Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах середньої та позашкільної освіти з української мови і літератури, педагогічні концепції, теорії, методики викладання освітніх і спеціальних дисциплін. за предметною спеціальністю. Цілі навчання: формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання з української мови і літератури, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади відповідних наук (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки та психології, методики навчання з предмета (рівень базової середньої освіти).

	Методи, методики та технології: методи відповідних наук. Освітні технології та методики формування ключових і предметних компетентностей, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Інструменти та обладнання: обладнання та устаткування, необхідне для формування предметних компетентностей, ІКТ та цифрові засоби навчання, друковані та Інтернет-джерела інформації, необхідні в освітньому процесі; використання баз інших установ для проведення навчальних практик і педагогічної практики у ЗЗСО.
<i>Орієнтація освітньо-професійної програми</i>	Програма ґрунтується на сучасних наукових досягненнях лінгводидактики, мовознавства та літературознавства, традиційних та інноваційних методах навчання; орієнтована на можливість подальшої професійної і наукової кар'єри в галузі освіти.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Професійна освіта в галузі середньої освіти (українська мова і література)
<i>Особливості програми</i>	Програма передбачає формування компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі завдання в галузі мовно-літературної освіти, культури та інших соціально-гуманітарних сфер, здатного упроваджувати сучасні педагогічні та цифрові, інформаційно-комунікаційні технології з урахуванням особливостей сучасних наукових досягнень з теоретичної і дидактичної філології, зокрема, в авторських дослідженнях і програмах.
4 - Працевлаштування та продовження освіти	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Магістри, які здобули освіту за цією Програмою, можуть проводити педагогічну, проєктну, організаційно-управлінську, професійну та освітню діяльність в системі загальної середньої та позашкільної освіти України відповідно до спеціальності Українська мова і література. За Національним класифікатором професій ДК 003:2010 із змінами, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 25 жовтня 2021 року № 810-21. 2320 – Вчитель закладу загальної середньої освіти
<i>Подальше навчання</i>	Можливість продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти
5 – Викладання й оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Організація освітнього процесу здійснюється на засадах, спрямованих на реалізацію принципів студентоцентрованого навчання. Викладання проводиться у вигляді лекцій, мультимедійних лекцій, семінарських, практичних занять з використанням цифрових технологій та ІКТ, інтерактивних методів навчання. Заняття зі студентами відбуваються на засадах діалогу та партнерської взаємодії.
<i>Оцінювання</i>	Письмові та усні екзамени, тестування (з використанням цифрових платформ), презентації, захист звітів із практики, захист курсових робіт, кваліфікаційний екзамен.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК-3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК-6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК-7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК-8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК-11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК-12. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
Фахові компетентності (ФК)	ФК-1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. ФК-2. Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. ФК-3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки. ФК-4. Володіння методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. ФК-5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати. ФК-6. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо. ФК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. ФК-8. Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія. ФК-9. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату. ФК-10. Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі філології.

7 – Програмні результати навчання

- ПРН-1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН-2. Демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземною мовами.
- ПРН-3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.
- ПРН-4. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.
- ПРН-5. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору.
- ПРН-6. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ПРН-7. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- ПРН-8. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві.
- ПРН-9. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ПРН-10. Характеризувати теоретичні та практичні аспекти конкретної філологічної галузі.
- ПРН-11. Демонструвати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації.
- ПРН-12. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- ПРН-13. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
- ПРН-14. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцем, так і широкому загалу.
- ПРН-15. Здійснювати літературне редагування текстів різних стилів та жанрів.
- ПРН-16. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
- ПРН-17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в конкретній філологічній галузі.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<i>Кадрове забезпечення</i>	Викладацький склад, який забезпечує реалізацію програми відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають напрямку програми.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти (навчальні корпуси, гуртожитки, тематичні кабінети, бібліотека, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання, спортивний зал, басейн).
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, наявність існування офіційного веб-сайту закладу освіти та його електронного ресурсу, який містить навчально-методичні матеріали з освітніх компонентів: основних та вибіркових із навчального плану.

9 – Академічна мобільність

<i>Національна мобільність</i>	<i>кредитна</i>	Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках між-університетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.
<i>Міжнародна мобільність</i>	<i>кредитна</i>	Укладено угоди про студентську мобільність з Польщею: Університет імені Марії Кюрі-Склодовської в Любліні, Університет імені Адама Міцкевича у Познані та Великою Британією: Університет Бат Спа.
<i>Навчання здобувачів освіти</i>	<i>іноземних вищої</i>	Згідно з ліцензією передбачається підготовка іноземців та осіб без громадянства.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики,)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Методологія науково-педагогічних досліджень та академічна доброчесність	3	залік
ОК 2.	Іноземна мова професійно-комунікативної спрямованості	3	екзамен
Цикл професійної підготовки			
ОК 3.	Виробнича (педагогічна) практика	9	залік
ОК 4.	Переддипломна (педагогічна) практика	6	залік
ОК 5.	Підготовка кваліфікаційної роботи	9	захист
ОК 6.	Організація і управління освітнім процесом: регіональний аспект	3	залік
ОК 7.	Педагогіка і психологія освітньої діяльності	3	залік
ОК 8.	Актуальні питання навчання української мови у старших класах	4	екзамен
ОК 9.	Дидактична текстологія	3	екзамен
ОК 10.	Актуальні проблеми методики літератури	5	екзамен
ОК 11.	Сучасна українська література	4	екзамен
ОК 12.	Сучасні досягнення мовознавчої науки	3	екзамен
ОК 13.	Сучасні тенденції розвитку літературознавства	3	екзамен
ОК 14.	Дискурс українського модернізму	3	залік
ОК 15.	Сучасна лінгводидактика	4	залік
	Комплексний кваліфікаційний іспит	1	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
БЛОК 1.			
ВК 1.1	Прагмалінгвістика	4	залік
ВК 1.2	Мовна особистість у гуманістичній парадигмі освіти	4	залік
ВК 1.3	Інтегроване навчання у мовно-літературній освіті	4	залік
	Разом	12	
БЛОК 2.			
ВК 1.1	Вивчення біографії письменника: інтеграційно-текстуальний аспект	4	залік
ВК 1.2	Порівняльне літературознавство	4	залік
ВК 1.3	Література діаспори на уроках української літератури	4	залік
	Разом	12	
БЛОК 3.			
ВК 1.1	Інклюзивне навчання в системі загальної освіти	4	залік

ВК 1.2	Технології розвитку мовлення в інклюзивному середовищі у закладах освіти	4	залік
ВК 1.3	Педагогіка партнерства в інклюзивному середовищі	4	залік
	Разом	12	
ВК	Вибір з переліку (студент обирає дисципліну з кожного переліку) *****	12	Заліки (4)
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТ		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічні зв'язки між циклами дисциплін ОП

1 семестр	2 семестр	3 семестр
Структурно-логічні зв'язки між циклами дисциплін ОП		
ОК 1. Методологія та організація наукових досліджень (базовий)	ОК 3. Виробнича практика (дисципліни мовознавчого та літературознавчого циклу)	ОК 4. Переддипломна практика (дисципліни мовознавчого та літературознавчого циклу)
ОК 2. Іноземна мова професійно-комунікативної спрямованості (базовий)	ОК 7. Актуальні питання навчання української мови в старших класах (дисципліни мовознавчого циклу)	ОК 5. Кваліфікаційна робота / державні іспити (дисципліни мовознавчого та літературознавчого циклу)
ОК 6. Загальне мовознавство (базовий)	ОК 8. Актуальні проблеми методики літератури (дисципліни літературознавчого циклу)	ВК 1.1. Стилїстичний аналіз тексту(англійського, німецького, польського) (дисципліни циклу іноземних мов)
ОК 10. Історія українського мовознавства (базовий)	ОК 9. Сучасна українська література (базовий)	ВК 1.2. Практичний курс іноземної мови(англійської, німецької, польської) (дисципліни циклу іноземних мов)
ОК 11. Історія українського літературознавства (базовий)	ОК 14. Сучасні досягнення мовознавчої науки (дисципліни мовознавчого циклу)	ВК 1.3. Інноваційні технології у вивченні іноземних мов(дисципліни циклу іноземних мов)
ОК 12. Дискурс українського модернізму (дисципліни літературознавчого циклу)	ОК 15. Сучасні тенденції розвитку літературознавства (дисципліни літературознавчого циклу)	ВК 1.4. Порівняльна типологія англійської та української мови (дисципліни циклу іноземних мов)
ОК 13. Актуальні проблеми синтаксису (дисципліни мовознавчого циклу)	ВК 1.2. Практичний курс іноземної мови(англійської, німецької, польської) (дисципліни циклу іноземних мов)	ВК 2.1. Українська історіографія (дисципліни циклу історичних наук)
ОК 16. Сучасна лінгводидактика (дисципліни мовознавчого та літературознавчого циклу)	ВК 2.3. Джерелознавство (дисципліни циклу історичних наук)	ВК 2.2. Зарубіжна історіографія (дисципліни циклу історичних наук)

	ВК 3.3. Реклама та PR в бізнесі (дисципліни циклу соціальних комунікацій)	ВК 2.4. Методологія історії (дисципліни циклу історичних наук)
		ВК 3.1. Копірайтинг та спічрайтинг (дисципліни циклу соціальних комунікацій)
		ВК 3.2. Візуальні засоби в рекламі та PR (дисципліни циклу соціальних комунікацій)
		ВК 3.4. Реклама та PR в політичній сфері (дисципліни циклу соціальних комунікацій)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня магістра освітньо-професійної програми Середня освіта (українська мова і література) спеціальності 014 Середня освіта проводиться у формі: 1. Захист кваліфікаційної роботи. 2. Комплексний кваліфікаційний іспит з психолого-педагогічної підготовки та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: вчитель української мови і літератури, Атестація здійснюється відкрито та публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ЗК1	•		•	•	•	•	•	•		•				•	•
ЗК2							•	•		•					•
ЗК3	•			•					•		•				
ЗК4	•		•	•	•	•	•	•		•					•
ЗК5			•	•		•	•	•		•					•
ЗК6		•									•				
ЗК7		•				•								•	
ЗК8	•				•		•	•	•	•					•
ЗК9			•	•											
ЗК10			•	•			•	•		•					•
ЗК11			•	•											
ЗК12					•	•						•	•		
ФК1						•		•		•		•			•
ФК2											•		•	•	
ФК3					•			•	•	•		•	•		•
ФК4	•				•			•	•	•		•	•		
ФК5	•		•	•	•		•								
ФК6			•	•				•	•	•	•	•	•	•	•
ФК7					•			•	•	•	•	•		•	•
ФК8			•	•				•		•					•
ФК9			•	•				•		•					•
ФК10	•				•					•	•	•		•	

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ПРН1			•	•			•	•							
ПРН2		•	•		•	•	•								
ПРН3	•		•		•		•								
ПРН4		•	•	•	•	•	•								
ПРН5			•	•		•	•								
ПРН6			•	•	•	•	•								
ПРН7			•	•			•	•	•	•					
ПРН8										•	•			•	•
ПРН9					•		•	•		•	•	•	•	•	•
ПРН10												•		•	•
ПРН11				•			•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН12	•				•				•	•	•	•	•	•	•
ПРН13	•				•										
ПРН14			•	•			•	•	•						
ПРН15									•		•	•	•		•
ПРН16	•				•				•			•		•	•
ПРН17	•				•				•			•		•	•

6. Перелік нормативних документів

1. Про вищу освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (останні зміни від 25.09.2020). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5>.
4. Зміни до Національного класифікатору "Класифікатор професій" ДК 003:2010: Наказ Мінекономіки від 18.08.2020 № 1574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1574915-20#Text>.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (останні зміни від 01.02.2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
6. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736-20 від 23 грудня 2020 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=22daac6a-f0db-4de0-8d49-47aa6b2ecb99>
7. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої».